

tirdziņā

EGONA ZĪVERTA FOTO

Lai arī joprojām sabiedrībā ir spēcīgs uzskats, ka, ievēlētās ar iedzīvotāju gādību, amatpersonas nonāk slavas augstumos un kļūst nepieejamas, **deputāti iedzīvotājiem ir sasniedzami daudz un dažādos veidos, tikai gan vienam, gan otriem ir jāgrib būt savstarpēji uz klausītiem.**

<< Esot arī situācijas, kad tiešām nav bijis, kur iet pēc palīdzības. Kāda seniorei visas piecas meitas bija no viņas novērsušās un viena pārdevusi dzīvokli, atstājot māmiņu uz ielas. "Ļoti skumji ir to klausīties. Atradām risinājumu, palīdzējām māmiņai atrast dzīvokli," saka J. Vilnītis.

Domes priekšsēdētāja pilnvaru laikā viņš novērojis tendenci, ka cilvēki izvēlas nākt aprunāties tieši ar mēru. Šai amatā esot priekšrocība, ka viņa biroja darbinieki var iepriekš sagatavoties, pieaicināt speciālistus un problēmu risināt uzreiz, lai iedzīvotājam nav jānāk vēlreiz.

"Iespējams, cilvēkiem ir nojauta, ka viņu jautājums tiks ātrāk risināts, bet ne vienmēr ir tā," saka iedzīvotāju vispieprasītākais deputāts, domes priekšsēdētājs Gunārs Anšņš. Piemēram, zinot iedzīvotāja sociālo profilu, Sociālais dienests var palīdzēt daudz ātrāk un efektīvāk nekā mērs.

Savas sekas atstājusi pandēmija – daudz vairāk ienākot e-pasta vēstulī. "Aicinu iedzīvotājus izmantot platformu par nepilnībām pilsētas infrastruktūrā *Liepājas pilsēta*. Tā ietau-

FAKTI

LIEPĀJAS DOMES DEPUTĀTU IEDZĪVOTĀJU PIENĒMŠANAS

(07.2021. –19.10.2022.)

Deputāts	Skaits
Gunārs Anšņš	52
Dace Bluķe	1
Atis Deksnis	8
Helēna Geriloviča	4
Uldis Hmieļevskis	1
Uldis Lipskis	2
Ludmila Rjazanova	17
Jānis Vilnītis	5

Deputātiem Lindai Matisonei, Agrim Mertenam, Uldim Seskam, Edvinam Strikam, Modrim Šveidukam, Helvijam Valcim un Vilnim Vitkovskim nav bijušas reģistrētas iedzīvotāju pieņemšanas.

AVOTS: LIEPĀJAS DOME

pa laiku gan liepājniekam, gan domes darbiniekam. Uz jebkuru vēstuli mums ir jāsniedz atbilde. Ja akas vāks sašķiebies vai sols apgāzies, daudz labāk to piefiksēt lietotnē, ziņa nonāk Komunālajā pārvaldē, un problēmu var ātrā tempā atrisināt," saka G. Anšņš, lai gan viņš priecājas arī pats saņemt zvanus par bedri uz ielas. Grūti esot pateikt, par ko nezvana. Mēram ticis vaicāts par ūdeni kapsētās – vai to var dzert?

"Cilvēkiem trūkst pietiekamas informācijas par to, kas ir pašvaldības un kas ir valsts kompetence, ko varam un ko nevaram palīdzēt. Tāpēc arī esam, lai iedzīvotājs var atnākt ar savu jautājumu," pauž G. Anšņš.

Domā, ka lietas kustēsies ātrāk

Lai arī iedzīvotāji bijuši uz pieņemšanām pie visiem deputātiem, viņi visbiežāk vēlējušies satikties ar domes priekšsēdētāju Aivaru Priedolu, pastāsta Dienvidkurzemes novada domes sabiedrisko attiecību speciāliste Sanita Dejus.

"Nereti iedzīvotāji vēlas pie domes priekšsēdētāja kārtot jautājumus, ko sen jau varēja atrisināt pašvaldības iestāžu speciālisti, piemēram, Sociālais dienests, teritorijas pārvaldnieks vai Kultūras pārvalde. Viņi cer, ka, vērsoties uzreiz pie priekšsēdētāja, jautājumi tiks atrisināti ātrāk!" stāsta domes

EKSPERTS

Kurš neizrāda interesi, tam nebūs plusiņa

Viesturs Razumovskis,
VARAM Pašvaldību departamenta direktors



Saskaņā ar "Pašvaldības domes deputāta statusa likumu" domes deputātam savā vēlēšanu apgabalā ir tiesības rīkot tikšanās ar iedzīvotājiem. Tas, kādā veidā īstenot šīs tiesības, ir lielā mērā atkarīgs no paša deputāta – vai tikšanās tiks organizēta domes telpās, pašvaldībai piederošās citās pagasta vai pilsētas telpās vai brīvā dabā, kādi jautājumi tiks skatīti – un iedzīvotāju vēlmes piedalīties.

Bet deputāts šīs tiesības nereti neizmanto. Likums nosaka pienākumu ne retāk kā reizi divos mēnešos rīkot iedzīvotāju pieņemšanu. Pašvaldības domes deputāts ikdienā nodrošina komunikāciju starp iedzīvotājiem un domi – no vienas puses, uzklaustot iedzīvotājus, var jautājumus aktualizēt domes sēdēs un, no otras puses, var skaidrot domes pieņemtos lēmumus iedzīvotājiem.

Jā, ir saņemtas sūdzības, ka pašvaldības domes deputāts nav

pieejams – nav laika, nepieņem arī tajā laikā, ko paredzējis iedzīvotāju pieņemšanai. Ministrija deputātu darbu tiešā veidā nevar ietekmēt. Ja ievēlētais deputāts starp vēlēšanām neizrāda interesi par iedzīvotājiem, neiesaistās sarunās un nerisina problēmas, tad tieši no iedzīvotāju atbildes nākamajās vēlēšanās būs atkarīgs tas, vai konkrētais deputāts baudīs deputāta pilnvaras nākamajā sasaukumā, vēlēšanu zīmē kandidātam ievēlot plusiņu vai svītrojot. Kādēļ iedzīvotāji bieži vērsas pie pašvaldību priekš-

sēdētājiem? Varbūt izklausīsies neakurāti, bet, manuprāt, tas saistīts ar piecdesmit Padomju Savienības gados veidojušos pieredzi, kad pagasta priekšnieks bija tas, kuram bija liela ietekme lēmumu pieņemšanā, un cilvēki devās pie viņa, jo ar pagasta vadītāja ziņu jautājumu varēja atrisināt privāti, ātrākā termiņā.

Šodien tas ir mazāk iespējams, jo demokrātiskā valstī domes priekšsēdētājam ir jāievēro lēmuma pieņemšanas gaita, jānodrošina, ka lēmumi netiek pieņemti interešu konflikta situācijā, lēmuma pieņemšanā tiek iesaistīta pašvaldības administrācija, un tikai tad dome kā kolektīva vēlēta institūcija var pieņemt personai labvēlīgu lēmumu.

Tomēr svarīgi ir atgādināt, ka domes priekšsēdētājs tiek ievēlēts no ievēlēto domes deputātu vidus. Viņš reprezentē pašvaldību. Ja domes priekšsēdētājs nes pašvaldības vārdu uz āru, tad vienlīdz svarīgi ir novērtēt vietējos iedzīvotājus un paredzēt laiku, lai tiktos ar viņiem, nevis meklēt izejas, kādēļ netikties.▶

pārstāve. "Jā, var uzklaustīt un iespēju robežās palīdzēt, taču jāsaprot, ka daudzos gadījumos ir noteikta sava lietu virzības kārtība. Piemēram, nevar piešķirt dzīvokli, ja nav uzrakstīts iesniegums un iesniegti nepieciešamie dokumenti," viņa norāda uz vienu no tēmām, ar kuru bieži uzmeklētie tieši A. Priedolu. Priekšsēdētājs pēc pieņemšanas uzklaustītā secinājis, ka iedzīvotāji par maz vērsas savas pilsētas vai pagasta pārvaldē.

Pie A. Priedola visaktīvāk pieteikušies iedzīvotāji no Grobiņas un Grobiņas pagasta, arī no Pāvilostas puses. Vērsušies ar sadzīves rakstura problēmām, investīciju iespējām, attīstības, nomas jautājumiem, kā arī iepriekšējo pašvaldību neatrisinātajām lietām. Vairākos gadījumos jautājumu nodod tālāk pašvaldību darbiniekiem, lai tie sniedz atbildi.

"Novada iedzīvotājus aicinām nevis uzreiz zvanīt deputātam, bet iepriekš pieteikties pa tālruni, lai vienotos par tikšanās laiku. Tas pašvaldībai nodrošinātu statistikas datus par iedzīvotāju problēmām un precīzāku uzskaiti, līdz ar to arī veiksmīgāku jautājumu risināšanu," skaidro S. Dejus.

Piezvanīt ērtāk nekā atnākt

Daudz interese satikties iedzīvotājiem bijis ar novada domes deputātiem, kuri kan-

didēja 14. Saeimas vēlēšanās. "Norādītajos pieņemšanas laikos iedzīvotāju atsaucība ir mazāka, bet samērā augsta aktivitāte ir telefoniski, e-pasta formātā vai sazinoties sociālajos tīklos," pieredzē dalās domes priekšsēdētāja vietnieks Raivis Kalējs. Cilvēki vēloties noskaidrot vai risināt dažādus saimnieciska rakstura jautājumus, interesējas par tikko apstiprinātās attīstības programmas ierakstiem un projektiem, atbalstu biedrību, nodibinājumu un nevalstisko organizāciju idejām.

Vērojamas izmaiņas iedzīvotāju aktivitātē, skatoties pēc dzīvesvietas. "Ja sākotnēji pēc novada izveidošanas galvenokārt ar mani sazinājās bijušā Nīcas novada iedzīvotāji, tad šobrīd tiek saņemti zvani un ziņas arī no Grobiņas, Aizputes, Priekules, Rucavas, Gramzdas, Gaviezes un citām vietām," viņš norāda. Kopš pērnā gada jūlija Edgaram Putram oficiālas pieņemšanas ir bijušas, viņaprāt, četras reizes. Citas tikšanās bijušas pēc domes sēdēm izbraukumā. Sasāpējušus jautājumus viņš vairāk saņem telefoniski vai e-pastā, vai satiekot iedzīvotājus, piemēram, tirdziņos. "Bieži cenšos skaidrot domes lēmumu pamatotību sociālajos tīklos," viņš piebilst. "Visaktuālākā tēma ir tieši sociālā joma," saka deputāte Laila Roga, kuru kā Sociālās komitejas locekli iedzīvotāji bieži uzmeklē telefoniski. "Grib noskaidrot, kā

nomaksāt rēķinus, kur to izdarīt, kādi ir novada rekvizīti, kas piešķirs pabalstus," teic deputāte. "Ja nevaru atbildēt, uzreiz sazinos ar sociālajiem speciālistiem, līdz ar to vienmēr jautājumu atrisināšu."

Deputāte iedzīvotājus pieņem Sīkšņos un Grobiņā. Iedzīvotāji klātienē bijuši divas reizes. "Sociālos jautājumus zvana ne no šīs puses, bet nīceniķi, vaiņodnieki interesējas, pārsvarā vecāka gadagājuma cilvēki. Tiem, kuri ikdienā nelieto internetu, šie ir aktuāli jautājumi. Grobiņnieki aiziet uz domi un pajautā uz vietas. Labāk, ka iedzīvotāji atrod cilvēku, kas var tepat palīdzēt un būt atbalsta persona, nevis izsaukt "Bez tabu", uzsver L. Roga.

"Bieži publiskās vietās atpazīst, noķer uz ielas, turpat kādus jautājumus arī izrunājam, saprotam, kā rīkoties tālāk," saka Raimonds Reinis. Noteiktajos pieņemšanas laikos Grobiņā un Aizputē reti kad kāds atnākot, lai gan tie ir vakaros, kad strādājošiem ērti. Bieži jautājumu uzklaušījis pa telefonu, R. Reinis izvērtē un sarunā satikšanos *notikuma* vietā. "Manā kompetencē Attīstības un tautsaimniecības komitejā ir zemes jautājumi, tad arī izbraucu uz vietas skatīties, ja ir kāda problēma. Ir gadījumi, kad jābrauc visai komitejai iepazīties ar situāciju, lai pieņemtu lēmumu," viņš dalās pieredzē.▶